

- вимагати погашення несплачених лізингових платежів, штрафів і комісій;
- ініціювати дострокове розірвання договору фінансового лізингу;
- вилучити предмет фінансового лізингу в лізингоодержувача з компенсацією останнім пов'язаних із цим витрат (наприклад, за транспортування).

22

Законодавством не визначено спеціальної процедури банкрутства лізингової компанії, тому в такому випадку застосовуватимуть усі законодавчі гарантії для захисту прав кредиторів.

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ»

УКРАЇНСЬКЕ
ОБ'ЄДНАННЯ
ЛІЗИНГОДАВЦІВ

Основні питання, які треба з'ясувати, перш ніж укласти договір фінансового лізингу

ЛІЗИНГ ДЛЯ ВАС

Основні питання, які треба з'ясувати,
перш ніж укласти договір фінансового лізингу:

1

Що Вам відомо про лізингову компанію?

- Чи отримала лізингова компанія ліцензію на надання послуги фінансового лізингу? Цю інформацію можна знайти за посиланням: <https://www.nfp.gov.ua/ua/lnshi-reiestry-ta-pereliky.html>.
- Чи є лізингова компанія учасником Асоціації «Українське об'єднання лізингодавців»?
- Як довго лізингова компанія існує на ринку та який у неї розмір портфелю договорів?
- Чи траплялися Вам негативні відгуки про лізингову компанію?

2

Який вид лізингу краще відповідає потребам Вашого бізнесу – фінансовий чи оперативний?

Відмінності між цими видами лізингу такі: хто обліковує на балансі предмет лізингу; яким чином здійснюється оподаткування предмета лізингу; чи передбачена можливість викупу і який встановлено строк лізингу.

Отже:

- Якщо Ви бажаєте відразу поставити майно на баланс та після закінчення строку лізингу отримати його собі у власність, то краще обрати фінансовий лізинг;
- Якщо предмет лізингу потрібен для користування на певний строк і немає потреби утримувати його на своєму балансі, обирайте оперативний лізинг.

3

Чому строк фінансового лізингу не може бути меншим, ніж 1 рік?

Така вимога передбачена українським законодавством. Згідно із законом, строк фінансового лізингу має охоплювати більшу частину строку корисної експлуатації основних засобів, адже лише вони можуть бути предметом фінансового лізингу, навіть якщо перехід права власності не відбувається. Строк корисної експлуатації основних засобів становить, як мінімум, один рік.

На який строк вигідно брати майно в лізинг?

Оптимальний строк фінансового лізингу залежить від потреб і можливостей Вашого бізнесу. Під час його підрахунку слід визначити такий розмір лізингових платежів, який Вам буде «комфортно» сплачувати, у т.ч. використовуючи для цього доходи, отримані від використання предмета фінансового лізингу. Водночас, «занадто» довгий строк обирати не варто, оскільки що більшим є строк, то більше Ви сплатите процентів.

Які податкові переваги дає фінансовий лізинг?

Податок на додану вартість	Податок на прибуток
- отримання податкового кредиту з ПДВ на всю вартість предмета фінансового лізингу; - відсутність ПДВ на проценти.	- нарахування амортизації; - віднесення всіх лізингових платежів на витрати.

Хто обиратиме предмет фінансового лізингу та його постачальника?

Предмет лізингу (обладнання, автомобіль тощо) обиратимете Ви (лізингоодержувач). Вибір постачальника здійснюється Вами за погодженням з лізинговою компанією.

Які платежі необхідно сплачувати на виконання договору фінансового лізингу?

Після укладання договору фінансового лізингу (до отримання предмета фінансового лізингу в користування) Ви сплачуєте:

- авансовий платіж – первісний платіж, що є оплатою частини вартості предмета фінансового лізингу;
- адміністративний платіж (адміністративна комісія) – одноразову плату лізинговій компанії за оформлення договору фінансового лізингу; у разі розірвання договору фінансового лізингу цей платіж не повертається.

Після поставки Вам предмета лізингу за договором фінансового лізингу Ви сплачуєте:

- лізингові платежі – регулярні платежі, що покривають несплачену вартість предмета фінансового лізингу й винагороду лізингодавця (проценти);
- платіж на оплату залишкової вартості – платіж, що здійснюється наприкінці строку лізингу з метою отримання предмета фінансового лізингу у власність. Зазвичай є дуже незначним або навіть дорівнює нулю;

- компенсація витрат лізингової компанії у зв'язку з виконанням договору фінансового лізингу (наприклад, реєстрація предмета фінансового лізингу);
- інші платежі, які погоджені з Вами (наприклад, страхові платежі).

8

Як регулювати розмір лізингових платежів?

На суму лізингових платежів здебільшого впливає розмір авансового платежу та залишкової вартості: що вищий розмір авансу та/або платіж на оплату залишкової вартості, то меншими будуть регулярні лізингові платежі. Це відбуватиметься тому, що до кожного лізингового платежу включається менша частина вартості предмета фінансового лізингу. Проценти ж нараховуватимуться на всю вартість предмета фінансового лізингу, що не покрита авансовим платежем.

9

Який порядок сплати лізингових платежів?

Договір фінансового лізингу може передбачати один із наведених нижче порядків сплати лізингових платежів:

- ануїтетний;
- класичний;
- сезонний.

СПЛАТА ЛІЗИНГОВИХ ПЛАТЕЖІВ (ЧАСТИНА ВАРТОСТІ ПРЕДМЕТУ ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ (ТІЛО) ТА ВИНАГОРОДА ЛІЗИНГОДАВЦЯ (%))					
АНУІТЕТ		КЛАСИЧНИЙ		СЕЗОННИЙ	
ТІЛО	%	ТІЛО	%	ТІЛО	%

10

За якою ставкою сплачують проценти в складі лізингового платежу?

Процентна ставка може бути:

- фіксованою, тобто залишатися незмінною впродовж усього строку фінансового лізингу;
- змінюваною, тобто залежати від низки показників або індексів (наприклад, UIDR, LIBOR/EURIBOR, облікової ставки тощо) та змінюватися впродовж строку фінансового лізингу.

Як впливає зміна курсу іноземної валюти на лізинговий платіж?

11

Обмінні курси мають значення лише тоді, коли за договором лізингові платежі обчислюють на основі курсу іноземної валюти (євро чи долар США). Будьте уважні – у цьому випадку лізингова компанія здійснює корегування лізингових платежів із урахуванням зміни курсу. У будь-якому разі всі розрахунки за договором фінансового лізингу здійснюються у гривні.

Які обмеження передбачені щодо використання предмета фінансового лізингу?

12

Договір фінансового лізингу може передбачати певні обмеження щодо використання предмета фінансового лізингу лізингоодержувачем або випадки, коли потрібно отримувати попередній дозвіл лізингової компанії. Наприклад, договором фінансового лізингу може бути встановлено ліміт щорічного пробігу автомобіля або спеціальну процедуру оформлення виїзду за кордон.

Які передбачені вимоги до проведення технічного обслуговування та ремонту предмета фінансового лізингу? Хто за це платить?

13

Коли на Вас покладається обов'язок оплачувати технічне обслуговування та ремонт предмета фінансового лізингу, то лізингова компанія може вимагати від Вас звертатися по обслуговування та ремонт лише до авторизованих станцій. Наприклад, якщо Ви берете в лізинг автомобіль, то планове обслуговування та ремонт треба проходити на СТО, авторизованих лізинговою компанією. У разі звернення щодо послуг із технічного обслуговування та ремонту до неавторизованого постачальника, Ви понесете всі пов'язані із цим ризики і повинні будете сплатити штрафні санкції на користь лізингової компанії. Отже, заздалегідь з'ясуйте перелік і цінову політику авторизованих СТО.

Хто здійснює вибір страхової компанії?

14

Зазвичай лізингова компанія самостійно страхує предмет фінансового лізингу. Деколи лізингоодержувач може самостійно застрахувати предмет лізингу в акредитованій лізинговою компанією страховій компанії (для цього йому можуть запропонувати декілька компаній на вибір). У такому разі лізингова компанія зазвичай є стороною договору страхування та вигодонабувачем.

Які типові умови сплати страхових платежів?

Страхові платежі щодо предмета фінансового лізингу сплачуються Вами незалежно від того, хто є страхувальником. Якщо страхувальником є лізингова компанія, то страховий платіж може оплачуватися Вами в складі лізингових платежів або окремо, як компенсація витрат лізингової компанії. Якщо страхувальником є Ви, то страховий платіж Ви сплачуєте безпосередньо на користь страхової компанії. Якщо страховий платіж є великим, лізингова компанія може запропонувати розстрочити його. Отже, наприклад, у випадку КАСКО Вам можуть запропонувати безвідсоткову розстрочку.

Який порядок дій у разі пошкодження чи знищення предмета фінансового лізингу?

Відповідальність за пошкодження чи знищення предмета фінансового лізингу з моменту поставки несе лізингоодержувач (тобто Ви).

Якщо умовами договору фінансового лізингу передбачено страхування предмета фінансового лізингу, то необхідно з'ясувати:

- як відшкодовують витрати на ремонт предмета фінансового лізингу в разі настання страхового випадку;
- як та кому виплачують страхове відшкодування в разі повного знищення предмета фінансового лізингу;
- за яких обставин страхова компанія може відмовити у страховій виплаті.

Пам'ятайте, якщо стався страховий випадок, то для отримання страхових виплат необхідно дотримуватися всіх встановлених процедур.

Чи можете Ви поліпшити предмет фінансового лізингу?

Договором фінансового лізингу може бути передбачено можливість поліпшення предмета фінансового лізингу за Ваш власний кошт. Утім, для цього від лізингової компанії необхідно одержати попередню письмову згоду.

Який порядок переходу права власності на предмет фінансового лізингу?

Набуття Вами права власності на предмет лізингу здійснюється після сплати Вами всіх лізингових платежів, включно із залишковою вартістю, згідно з договором фінансового лізингу (перелік платежів вказано в п. 7 вище). При цьому може укладатися або не укладатися окремий договір купівлі-продажу.

Необхідно також з'ясувати, які документи підтверджуватимуть право власності. Зазвичай, якщо з лізинговою компанією не укладено окремого договору купівлі-продажу (як зазначено вище), то таким документом буде Акт переходу права власності.

Переоформлення права власності в державних органах (якщо таке вимагається відповідно до закону) здійснюється лізинговою компанією. В окремих випадках лізингова компанія може видати довіреність представникам лізингоодержувача, щоб здійснити перереєстрацію.

Який порядок дострокової сплати лізингових платежів?

Строк фінансового лізингу має бути не меншим ніж один рік, тому дострокова сплата лізингових платежів до завершення цього строку може призвести до додаткових суттєвих витрат у лізингоодержувача. Насамперед, це буде обумовлено тим, що Вам доведеться доплатити ПДВ на проценти та відкоригувати податкову звітність, оскільки на договори лізингу строком до 1 року «привілеї» щодо сплати ПДВ не поширюються.

Дострокова сплата лізингових платежів після 1 року можлива, але варто заздалегідь з'ясувати, які суми підлягають сплаті.

!!! Коригування ПДВ можуть призвести до накладення штрафів податковими органами.

Які штрафні санкції передбачені договором лізингу?

У договорі лізингу має бути визначено, що вважатиметься порушенням договірних зобов'язань і які санкції передбачені за відповідні порушення.

Обов'язково з'ясовуйте, чи передбачено відповідальність лізингової компанії або постачальника за порушення строків поставки предмета фінансового лізингу і, зокрема, чи передбачає договір повернення авансового платежу.

Що відбувається в разі прострочення сплати лізингових платежів?

Наприклад, така ситуація може виникнути, коли лізингоодержувач прострочив сплату лізингових платежів на строк понад 30 днів та відмовився проводити переговори щодо реструктуризації боргу.